Recensie: Ihsane ****

deSingel Antwerpen
dinsdag 16 december 2025

foto © Filip Van Roe

Recensie:
Ogen en oren kom je tekort tijdens het intieme, liefdevolle en gracieuze Ihsane, de jongste dansvoorstelling van Sidi Larbi Cherkaoui die 5 keer de Rode Zaal van deSingel doet vollopen met toeschouwers. Die krijgen bij de choreografieën een prachtig live concert te horen onder muzikale leiding van de Tunesische componist Jasser Haj Youssef die zichzelf begeleidt op viola d'amore, pianist Gaël Cadoux, oud-bespeler Yasamin Shahhosseini, percussionist Gabriele Miracle Bragantini, de Libanese sterzangeres Fadia Tomb El-Hage en de Marokkaanse zanger Mohammed El Arabi Serghini. Jammer is dat het meteen ook Cherkaoui's meest politieke werk is wat een beetje haaks staat op de rest van zijn nochtans prachtige narratief, het zo deels ondersneeuwt, en dat wanneer je zoals wij géén woord begrijpt van het vloeiende Arabisch, wel wat verloren ziet gaan van de boodschap en de geschapen sfeer.

Met grote ogen kijken wij naar een lesje Arabisch waarbij de leerlingen de juiste uitspraak onder de knie moeten zien te krijgen en steeds een Aziatische man daar voor op de vingers getikt wordt. Ook het publiek wordt meteen betrokken en mag nazeggen. Het is opmerkelijk dat het publiek in deSingel dat gewoon doet. Wij weigeren om de heel eenvoudige reden dat we dat nooit onder groepsdruk doen en vooral ook niet wanneer we niet eens beseffen wat we precies aan het zeggen zijn. Kennelijk heeft een deel van het publiek dat zich graag schaapachtig voordoet, daar minder problemen mee dan wij tijdens Ihsane.
Over een schaap gesproken, een man in schapenvacht zien we onder andere dansen tijdens Ihsane. Tijdens die choreografie legt hij zijn hoofd meermaals op verschillende gouden schalen en wordt ie ook (rode draden rond zijn nek verwijzen ernaar) ritueel geslacht. Een link naar het offerfeest is dat. Ook de theeceremonie waarbij de drank rijkelijk vloeit uit zilveren kannen, is duidelijk aanwezig terwijl er rond de as gedraaid wordt en het vanop afstand ingieten op zo'n manier gebeurt dat je er een vloeiende, golvende beweging in ziet. Verspilling, daar lijkt het gezelschap niet meteen van wakker te liggen, want zo nu en dan belandt de thee niet in een glas maar op de grond.
De borden waarop de Arabische tekens geschilderd worden in het begin van Ihsane, worden uiteindelijk ledschermen wanneer het decor, dat van een moskee, opengetrokken wordt. Heel intimistisch, fragiel en lieflijk zien we een rondedans ontstaan, een verwijzing naar volksdans, de folklore zeg maar, hier uitgevoerd door het Ballet du Grand Théé¢tre van Genève. Cherkaoui wisselt traditie af met hippe cultuur, met breakdancen bijvoorbeeld, zoals ondersteboven op je hoofd rondtollen, met een potje voetballen op de scène, en traditionele gewaden worden afgewisseld met t shirts van onder andere Superman en La Vache

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

Qui Rit.

Met Ihsane eert Sidi Larbi Cherkaoui zijn vader die hij als tiener verloor, maar niet meer heeft teruggevonden op een kerkhof in Tanger. De titel van de voorstelling verwijst naar goedheid en verbondenheid met de kosmos. En dat straalt deze productie ook helemaal uit. Daarnaast is het ook de naam van het eerste gekende dodelijke slachtoffer van homohaat in ons land. De Aziatische danser Kazutomi 'Tsuki' Kozuki die in zijn huid kruipt, mag dan ook verschillende keren vallen, en doen alsof ie in de klappen deelt wanneer hij geschopt wordt.

Hoewel Ihsane dus ook hardheid en wreedheid op de scène toont, is de toon voornamelijk zacht. Het staat in schril contrast met de politieke boodschap die Cherkaoui integreert in zijn voorstelling en zeker met de verwoeste gebouwen en beelden van lijken fel contrasteert met de warme gloed van de goudgele beelden van de hemel aan de ene kant, maar ook die van lichtjes die de overledenen doen herdenken aan de andere kant.

Ihsane staat dan ook stil bij zowel tastbare rouw (met een fysiek lichaam dat dood is) als de ambivalente rouw zoals het einde van een relatie, of een droom die plots aan diggelen ligt. Dat levert een indrukwekkend bloedmooi eindbeeld op waarbij verwezen wordt naar de vergankelijkheid, de assen, van de mens, hier weliswaar zeer poëtisch in beeld gebracht. Een as uitstrooiing in realiteit is echter veel minder romantisch. Maar de boodschap van Ihsane, dat leest als een liefdevol en diepmenselijk en humaan pleidooi, maakt het er niet minder prachtig om.

< Bert Hertogs >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.